

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
เรื่อง แนวทางการนำเสนอเนื้อหารายการในบริบทการเลือกตั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ด้วยสื่อมวลชนในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการนำเสนอข่าวสารสู่ประชาชนเพื่อประกอบการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทการเลือกตั้งอันจะนำไปสู่การเลือกตั้งที่โปร่งใส เป็นธรรม และเคารพต่อการตัดสินใจอันแท้จริงของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งบนฐานข้อมูลที่ถูกต้อง การนำเสนอเนื้อหารายการในห้วงเวลาดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อประโยชน์สาธารณะในแง่การส่งเสริมประชาธิปไตย

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๖ จึงกำหนดแนวทางการนำเสนอเนื้อหารายการในบริบทการเลือกตั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานทางวิชาชีพและจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพสื่อมวลชน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการนำเสนอเนื้อหารายการในบริบทการเลือกตั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สื่อมวลชน” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

“การเลือกตั้ง” หมายความว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงการออกเสียงประชามติด้วย แล้วแต่กรณี

“การออกเสียงประชามติ” หมายความว่า การขอความเห็นชอบจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อาจกระทบถึงประโยชน์ส่วนได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน โดยวิธีการให้ออกเสียงลงมติโดยตรง

“การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน” หรือ โพล หมายความว่า การสำรวจความคิดเห็นหรือท่าทีของสาธารณชนต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่ง อาจเป็นการสำรวจความคิดเห็น ความเชื่อ เจตคติ พฤติกรรมทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ หรือการเมืองของสาธารณชน ในที่นี้คือการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งในมิติต่าง ๆ โดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในแนวทางนี้ ได้แก่

(๑) การสำรวจโดยศูนย์สำรวจความคิดเห็น หรือ สำนักโพล หมายความว่า การสำรวจโดยผู้เชี่ยวชาญในนามองค์กรทางวิชาการ หรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการทำโพลที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเป็นอิสระ มีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเป็นฐานในการสำรวจ ผลสำรวจสามารถสะท้อนภาพความจริงทางการเมืองในช่วงเวลานั้นได้ และมีการเปิดเผยต่อสาธารณะ

(๒) การสำรวจโดยสื่อมวลชน หมายความว่า สื่อมวลชนทำการสำรวจความคิดเห็น (โพล) ของประชาชนบางกลุ่มที่รับชมรายการของสถานีผ่านช่องทางการสื่อสารของสถานี

“รายการข่าวสาร” หมายความว่า รายการที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นสาธารณะ และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบรายการข่าว เล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว และรายการสนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบัน รวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีความคิดเห็นโต้แย้งกันในสังคม ประเด็นทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และในระดับท้องถิ่น และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ ซึ่งไม่รวมเนื้อหาที่เป็นเรื่องบันเทิง

“รายการสนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบัน” หมายความว่า รายการที่มีการนำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบันผ่านการสนทนาระหว่างผู้ดำเนินรายการและผู้ที่เป็นแขกรับเชิญในรายการ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์หรือปัญหาดังกล่าว เน้นการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาเหตุการณ์ เปิดโอกาสให้มีการซักถาม ร่วมแสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้ชมผู้ฟังได้เปิดรับข้อเท็จจริง และมุมมองที่หลากหลาย

“รายการสัมภาษณ์” หมายความว่า รายการที่เน้นการถามตอบ และแสดงข้อมูลหลักฐานตลอดจนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ

“รายการถ่ายทอดสด” หมายความว่า การนำเสนอรายการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น และออกอากาศแพร่ภาพในทันที เพื่อให้ผู้ชมทางบ้านรับชมไปพร้อม ๆ กัน

“เวทีประชาชนนโยบาย” หมายความว่า การถกเถียงและแลกเปลี่ยนในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ด้วยเหตุผล ข้อมูล และทัศนะที่ก่อปรด้วยหลักฐานสนับสนุน โดยมีผู้ดำเนินรายการคอยควบคุมเวที

หมวดที่ ๑ หลักการทั่วไป

ข้อ ๔ สื่อมวลชนย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร หรือการแสดงความคิดเห็น ตามจริยธรรมของสื่อมวลชนโดยอิสระ แต่การใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวต้องทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่ละเมิดต่อทบัญญัติแห่งกฎหมาย รวมถึงจะต้องไม่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพและสิทธิส่วนบุคคลตามสมควร

ข้อ ๕ สื่อมวลชนควรคำนึงถึงหลักการสำคัญเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหารายการในบริบท การเลือกตั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนรับข้อมูลข่าวสารประกอบการ ตัดสินใจ และมีส่วนร่วมทางการเมือง ๕ ประการ ดังนี้

- (๑) หลักความถูกต้องเที่ยงตรง
- (๒) หลักวัตถุวิสัย
- (๓) หลักความเป็นกลาง
- (๔) หลักความสมดุล และเป็นธรรม
- (๕) หลักการรายงานโดยไม่สร้างความเกลียดชัง

ภายใต้หลักการสำคัญตามวรรคแรก สื่อมวลชนพึงนำเสนอเนื้อหารายการในบริบทการ เลือกตั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ภายใต้ข้อแนะนำอันพึงต้องปฏิบัติ พึงระมัดระวังและ ใส่ใจเป็นพิเศษ ตามประกาศฉบับนี้

หมวดที่ ๒ ข้อพึงต้องปฏิบัติ

ข้อ ๖ การนำเสนอเนื้อหารายการในบริบทการเลือกตั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์ สื่อมวลชนต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) สื่อมวลชนต้องนำเสนอข่าว เนื้อหารายการ หรือการเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชน โดยยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด
- (๒) สื่อมวลชนต้องนำเสนอข่าว เนื้อหารายการ บนหลักการของความถูกต้อง เที่ยงตรง รอบด้าน และต้องตรวจสอบข่าว ข้อมูลลวง หรือเนื้อหาที่บิดเบือน ก่อนนำเสนออย่างเคร่งครัด
- (๓) สื่อมวลชนต้องไม่ใช้ความรู้สึก หรือแทรกความคิดเห็นส่วนตัวในการรายงานข่าว หรือการ นำเสนอเนื้อหารายการในบริบทการเลือกตั้ง เพื่อเป็นการโน้มน้าวให้เชื่อ หรือชี้นำผลการเลือกตั้ง
- (๔) สื่อมวลชนต้องไม่ตกเป็นเครื่องมือทางการเมืองให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือพรรค การการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง อันเป็นการโจมตี หรือสร้างความได้เปรียบทางการเมือง ทั้งโดยทางตรง และทางอ้อม
- (๕) สื่อมวลชนต้องพยายามจัดสรรพื้นที่ และเวลาให้กับทุกพรรคการเมืองอย่างสมดุล และเป็นธรรม ทั้งในการนำเสนอเนื้อหารายการ รวมถึงการประชาสัมพันธ์

(๖) สื่อมวลชนต้องไม่ใช้ภาษา ข้อความ ถ้อยคำ น้ำเสียง หรือภาพข่าวที่มีลักษณะรุนแรง ก้าวร้าว หยาบคาย ปลูกกระดม ดุถูกเหยียดหยาม อันเป็นการละเมิดต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง ลดทอนคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสร้างความเกลียดชังต่อบุคคลในข่าว แขนงรับเชิญ ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกฝ่าย และบุคคลที่สาม

หมวดที่ ๓

ข้อพึงระมัดระวังและใส่ใจเป็นพิเศษ

ข้อ ๗ สื่อมวลชนควรระมัดระวังและใส่ใจเป็นพิเศษในการนำเสนอเนื้อหารายการในบริบท การเลือกตั้งในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ภาษาที่เป็นการยืนยันว่าผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดชนะการเลือกตั้ง หากเป็นการคาดการณ์ต้องอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล หรือหลักฐานที่ชัดเจน

(๒) การนำเสนอผลการสำรวจความคิดเห็น ควรอ้างอิงแหล่งที่มาที่ชัดเจน มิให้กระทบกับการ ออกเสียงลงคะแนนในลักษณะชี้นำผลการเลือกตั้ง ควรพิจารณาประเด็นคำถามในการสำรวจอย่างรอบคอบ ไม่ลำเอียง แอบแฝงอคติ หรือโจมตีบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง

(๓) การเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นที่สื่อมวลชนจัดทำขึ้น หากเป็นเพียงการสุ่ม ความเห็น มิใช่ความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ สื่อมวลชนควรพิจารณาความเหมาะสมก่อนเผยแพร่ ออกอากาศ แต่หากมีความจำเป็นจะออกอากาศควรขึ้นข้อความชี้แจง หรือกล่าวแจ้งให้ผู้ชมผู้ฟังรายการ ทราบก่อน

(๔) การสำรวจความคิดเห็นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากสำนักโพล และการสำรวจจาก สื่อมวลชน เป็นเพียงการศึกษาถึง “ความน่าจะเป็น” ของผลสำรวจ สื่อมวลชนควรเลือกใช้ภาษาที่ไม่ทำให้ผู้ชม ผู้ฟังเกิดความเชื่อมั่นว่าจะเป็นจริงตามผลสำรวจ

(๕) การนำเสนอการวิเคราะห์ข่าวเชิงลึกเพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังได้รับข่าวสารที่หลากหลาย

(๖) การใช้คำถามในเชิงโน้มน้าว ชี้นำ หรือตัดสินด้วยอคติส่วนตัวต่อแขนงรับเชิญ ผู้ให้สัมภาษณ์ หรือบุคคลที่สามที่จะสร้างความได้เปรียบทางการเมืองให้แก่พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง

(๗) การพิจารณาคัดเลือกแขนงรับเชิญ ผู้ให้สัมภาษณ์ควรมีความน่าเชื่อถือ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือเกี่ยวข้องในประเด็นนั้น ๆ มาร่วมวิเคราะห์ด้วยหลักการเหตุผลเชิงวิชาการ และมีหลักฐาน สนับสนุน

(๘) การกล่าวชี้แจงให้ผู้ชมผู้ฟังทราบว่าเนื้อหารายการที่นำเสนอเป็นข้อเท็จจริง หรือเป็น รายการที่ประกอบด้วยความคิดเห็นของสื่อมวลชน และแขนงรับเชิญผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังแยกแยะ และตัดสินใจตามวิจารณญาณ

(๙) การนำเสนอด้วยอินโฟกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว หรือการจำลองสถานการณ์ด้วยข้อมูลใดๆ ไม่ควรสร้างความได้เปรียบและเสียเปรียบแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง

(๑๐) การเชิญผู้สมัครเข้าร่วมรายการอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเมือง รวมถึงการปรากฏตัวนอกสถานที่ หรือการถ่ายทอดสดการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สมัคร อันเป็นการสร้างความได้เปรียบทางการเมือง โดยเฉพาะในช่วงเวลาการหาเสียงเลือกตั้ง

(๑๑) การนำเสนอข่าว หรือเนื้อหารายการกรณีที่มีการร้องเรียนผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง ว่ามีการกระทำความผิดการเลือกตั้งหลังจากการประกาศผลการเลือกตั้ง สื่อมวลชนควรนำเสนอตามข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรม เปิดพื้นที่ และให้โอกาสทุกฝ่ายชี้แจงบนพื้นฐานของความจริงและเหตุผล ไม่ตัดสินด้วยอคติ ส่วนตัวจนกว่าผลการพิจารณาตัดสินจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จะสิ้นสุด

(๑๒) การชี้แจง ทำความเข้าใจ ควบคุม และกำกับดูแลแขกรับเชิญผู้ให้สัมภาษณ์ มิให้ใช้คำพูดที่สร้างความเกลียดชังต่อฝ่ายตรงข้าม ทั้งทางตรงและทางอ้อม และควบคุมประเด็นคำถามให้อยู่ภายในขอบเขตที่กำหนด วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

(๑๓) สื่อมวลชนพึงมีบทบาทในการเฝ้าระวังการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ยุติธรรม

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายไตรรัตน์ วิริยะศิริกุล)

รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ